

Številka: U-I-110/19-4

Datum: 3. 5. 2019

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus pobude Bojana Vodopivca, Laško, na seji 3. maja 2019

sklenilo:

Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti četrtega odstavka 23. člena Zakona o socialno varstvenih prejemkih (Uradni list RS, št. 61/10, 40/11, 14/13, 99/13, 90/15, 88/16, 31/18 in 73/18) in Zakona o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva (Uradni list RS, št. 99/13 in 85/18) se zavrže.

OBRAZLOŽITEV

1. Pobudnik izpodbija v izreku tega sklepa navedena predpisa. Pojasnjuje, da njegovi družini denarna socialna pomoč ni bila dodeljena, ker je bila pri ugotavljanju materialnega položaja družine upoštevana tudi odškodnina, ki mu je bila dosojena zaradi neutemeljenega pripora. Po izpodbijanem četrtem odstavku 23. člena Zakona o socialno varstvenih prejemkih (ZSVarPre) se namreč pri ugotavljanju lastnega dohodka prosilca oziroma njegove družine upoštevajo tudi občasni, neperiodični dohodki, med katere spadajo tudi odškodnine. Drugače pa naj bi Zakon o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva (ZPŠOIRSP), v 18. členu izrecno določal, da se denarna odškodnina, izplačana po tem zakonu, ne šteje v dohodek, ki se upošteva pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Pobudnik meni, da je opisano različno obravnavanje odškodnin in s tem posameznikov oziroma družin, ki uveljavljajo pravice iz javnih sredstev, med katere spada tudi denarna socialna pomoč, v neskladju z Ustavo in Konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (Uradni list RS, št. 33/94, MP, št. 7/94 – EKČP), še posebej pa je sporno z vidika načela enakosti iz drugega odstavka 14. člena Ustave. Navaja še, da je njegova žena v imenu njegove družine, ki je bila zaradi izpodbijane ureditve prikrajšana za denarno socialno pomoč, sprožila socialni spor.

2. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes (prvi odstavek 24. člena Zakona o Ustavnem sodišču, Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj.

3. Izpodbijana ureditev ne učinkuje neposredno. Navedeno pomeni, da lahko pobudnik očitke, ki jih s to pobudo naslavlja na Ustavno sodišče, uveljavlja v socialnem sporu zoper odločitev, s katero je bila zavrnjena dodelitev denarne socialne pomoči njegovi družini. Kot je Ustavno sodišče pojasnilo že v sklepu št. U-I-275/07 z dne 22. 11. 2007 (Uradni list RS, št. 110/07, in OdlUS XVI, 82), se lahko v primerih, ko izpodbijani predpis ne učinkuje neposredno, pobuda vloži šele po izčrpanju pravnih sredstev (tudi po vsebini) zoper posamični akt, izdan na podlagi izpodbijanega predpisa, hkrati z ustavno pritožbo, pod pogoji iz 50. do 60. člena ZUstS. Iz navedenih razlogov pobudnik ne izkazuje pravnega interesa za začetek postopka za oceno ustavnosti izpodbijanih zakonskih določb. Zato je Ustavno sodišče njegovo pobudo zavrglo.

4. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi tretjega odstavka 25. člena ZUstS in prve alineje tretjega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10, 56/11 in 70/17) v sestavi: predsednik dr. Rajko Knez ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik, Marko Šorli in dr. Katja Šugman Stubbs. Sklep je sprejelo soglasno.

dr. Rajko Knez
Predsednik